

TẬP ĐỌC
DÙ SAO TRÁI ĐẤT VẪN QUAY

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc trôi chảy toàn bài. Đọc đúng các tên riêng nước ngoài : *Cô-péc-ních, Ga-li-lê*.

Biết đọc diễn cảm bài văn với giọng kể rõ ràng, chậm rãi, cảm hứng ca ngợi lòng dũng cảm bảo vệ chân lí khoa học của 2 nhà bác học Cô-péc-ních và Ga-li-lê.

2. Hiểu nội dung và ý nghĩa của bài : Ca ngợi những nhà khoa học chân chính đã dũng cảm, kiên trì bảo vệ chân lí khoa học.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh chân dung Cô-péc-ních, Ga-li-lê trong SGK ; sơ đồ quả đất trong hệ mặt trời (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 4 HS đọc truyện *Ga-vơ-rốt ngoài chiến lũy* theo cách phân vai, trả lời câu hỏi về bài đọc trong SGK.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Trong chủ điểm *Những người quả cảm*, các em đã biết nhiều tấm gương dũng cảm : Những gương dũng cảm trong chiến đấu (HS nói tên bài đọc, truyện kể : *Bài thơ về tiểu đội xe không kính*, *Ga-vơ-rốt ngoài chiến lũy* ; *Những chú bé không chết*) ; gương dũng cảm trong đấu tranh chống thiên tai (*Thắng biển*) ; gương dũng cảm trong đấu tranh với bọn côn đồ hung hãn (*Khuất phục tên cướp biển*).

Bài đọc hôm nay sẽ cho các em thấy một biểu hiện khác của lòng dũng cảm – dũng cảm bảo vệ chân lí, bảo vệ lẽ phải. Đó là tấm gương của hai nhà khoa học vĩ đại : Cô-péc-ních và Ga-li-lê. GV giới thiệu chân dung hai nhà khoa học (nếu có).

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn của bài ; đọc 2 – 3 lượt.

Đoạn 1 : Từ đầu... đến *phán bảo của Chúa trời* (Cô-péc-ních dũng cảm bác bỏ ý kiến sai lầm, công bố phát hiện mới.)

Đoạn 2 : Tiếp theo đến *gần bảy chục tuổi* (Ga-li-lê bị xét xử).

Đoạn 3 : Còn lại (Ga-li-lê bảo vệ chân lí).

GV kết hợp hướng dẫn HS phát âm đúng các tên riêng (*Cô-péc-ních, Ga-li-lê*) ; đọc đúng câu cảm thể hiện thái độ bức tức, phẫn nộ của Ga-li-lê (*Dù sao trái đất vẫn quay !*) ; giúp HS hiểu các từ ngữ khó trong bài (*thiên văn học, tà thuyết, chân lí*).

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng kể rõ ràng, chậm rãi, nhấn giọng những từ ngữ ca ngợi dũng khí bảo vệ chân lí của 2 nhà khoa học : *trung tâm, đứng yên, bác bỏ, sai lầm, sừng sốt, tà thuyết, phán bảo, cổ vũ, lập tức, cảm, tội phạm, buộc phải thế, nói to, vẫn quay, thắng, giản dị*.

b) Tìm hiểu bài

Gợi ý trả lời câu hỏi :

– *Ý kiến của Cô-péc-ních có điểm gì khác ý kiến chung lúc bấy giờ ?* (Thời đó, người ta cho rằng trái đất là trung tâm của vũ trụ, đứng yên một chỗ, còn mặt trời, mặt trăng và các vì sao phải quay xung quanh nó. Cô-péc-ních đã chứng minh ngược lại : chính trái đất mới là một hành tinh quay xung quanh mặt trời). – GV kết hợp giới thiệu sơ đồ quả đất trong hệ mặt trời (nếu có) giúp HS hiểu thêm ý kiến của Cô-péc-ních.

– *Ga-li-lê viết sách nhằm mục đích gì ?* (Ga-li-lê viết sách nhằm ủng hộ tư tưởng khoa học của Cô-péc-ních.)

– *Vì sao toà án lúc ấy xử phạt ông ?* (Toà án lúc ấy xử phạt Ga-li-lê vì cho rằng ông đã chống đối quan điểm của Giáo hội, nói ngược với những lời phán bảo của Chúa trời.)

– *Lòng dũng cảm của Cô-péc-ních và Ga-li-lê thể hiện ở chỗ nào ?* (Hai nhà bác học đã dám nói ngược với lời phán bảo của Chúa trời, tức là đối lập với quan điểm của Giáo hội lúc bấy giờ, mặc dù họ biết việc làm đó sẽ nguy hại đến tính mạng. Ga-li-lê đã phải trải qua những năm tháng cuối đời trong cảnh tù đầy vì bảo vệ chân lí khoa học.)

c) Hướng dẫn đọc diễn cảm

– Ba HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn văn. GV hướng dẫn các em tìm đúng giọng đọc bài văn và thể hiện giọng biểu cảm.

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm một đoạn tiêu biểu. Có thể chọn đoạn sau :

*Chưa đầy một thế kỉ sau, năm 1632, nhà thiên văn học Ga-li-lê lại cho ra đời một cuốn sách mới / **cổ vũ** cho ý kiến của Cô-péc-ních. Lập tức, toà án quyết định **cấm** cuốn sách ấy và mang Ga-li-lê ra **xét xử**. Khi đó, nhà bác học đã gần bảy chục tuổi.*

*Bị coi là **tội phạm**, nhà bác học già **buộc phải** thế từ bỏ ý kiến cho rằng trái đất quay. Nhưng vừa bước ra khỏi cửa toà án, ông đã bực tức **nói to** :*

– *Dù sao thì trái đất **vẫn quay** !*

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục luyện đọc, kể lại câu chuyện trên cho người thân.